

در سال گذشته روسیه صادرات گاز خود به اروپا را بشدت کاهش داد. این اتفاق موجب شد کشورهای اروپایی واردات گاز از نروژ و الجزایر و همچنین LNG از آمریکا و قطر را افزایش دهند. علاوه بر این، زمستان معتدل و اقتصاد نسبتاً ضعیف در این دوره، تاحدود زیادی تقاضای انرژی را کاهش داد. اکنون قیمت گاز طبیعی در اروپا به کمترین قیمت از سال ۲۰۲۱ میلادی رسیده است (نسبت به اوج قیمت در مرداد ۱۴۰۱ حدود ۸۵٪ کاهش یافت). در عین حال، نسبت به قبل از شیوع کرونا، قیمت گاز طبیعی اروپا حدود ۴ برابر گران‌تر شده است. اروپا اکنون در حال ذخیره‌سازی گاز است و برخی کارشناسان اعتقاد دارند تداوم این وضعیت ممکن است زمینه را برای ثبات قیمت انرژی در زمستان آینده اروپا فراهم کند. منتهی گزارش هفته گذشته آژانس بین‌المللی انرژی نشان می‌دهد اگر قطع گاز از سوی روسیه تشدید شود، عرضه جهانی LNG بدلیل افزایش تقاضای از سوی چین با محدودیت روبرو شود و زمستان سال آینده به طور غیرمعمول سرد شود، اروپا ممکن است با کمبود انرژی ۴۰ میلیارد مترمکعبی گاز مواجه شود. مصرف گاز اتحادیه اروپا در سال ۲۰۲۲ میلادی ۱۳٪ (۵۵ میلیارد مترمکعب) کمتر از سال ۲۰۲۱ میلادی بود (شدیدترین میزان کاهش مصرف در تاریخ اتحادیه اروپا). همچنین اگر ظرفیت ذخیره‌سازی ۱۰۰ میلیارد مترمکعبی اروپا به طور کامل پر باشد، تنها حدود یک چهارم تقاضای آن را پوشش می‌دهد. قیمت گاز در آمریکا نیز نسبت به اوج قیمت خود در مرداد ۱۴۰۱ حدود ۷۵٪ کاهش یافته و در پایین‌ترین سطح از شهریور ۱۳۹۹ قرار گرفته است. همچنین نسبت به قبل از شیوع کرونا، قیمت گاز طبیعی در آمریکا ارزان‌تر شده است. قیمت صادراتی LNG آمریکا افزایش قابل توجهی را در مقایسه با سال قبل نشان می‌دهد که حاکی از فشار تقاضای آن از سوی اروپا است. این موضوع نیز حساسیت قیمت انرژی نسبت به ایجاد تقاضای جدید از سوی چین را بالا می‌برد.

برنامه ورود عراق به بازار جهانی گاز

نخست وزیر عراق در جریان مراسم امضاء مجوزهای ۵ گانه؛ برای استحصال گاز همراه با نفت، سرمایه‌گذار خارجی جذب خواهیم کرد. ما برای ورود عراق به بازار جهانی گاز بزودی وارد فاز اجرایی برنامه‌ها می‌شویم. یکی از اصلی‌ترین دلایل بحران برق، کمبود سوخت است که موجب شده سالانه ۱۰ تریلیون دینار گاز وارد کنیم. سودانی گفت: برای انعقاد قرارداد ساخت و سرمایه‌گذاری در پالایشگاه ظرف ۳ سال به خودکفایی گاز خواهیم رسید. عراق در حال حاضر گاز مورد نیاز برای استفاده در نیروگاه‌هایش را از ایران وارد می‌کند که این میزان پاسخگوی نیازهای این کشور برای تولید برق نیست.

تحریم‌های جدید علیه روسیه

- تحریم‌های آمریکا: (۱) بخش معدن (۲) شرکتها و افراد مرتبط با خدمات مالی و ۱۲ بانک روسیه (۳) افزایش تعرفه واردات برای فلزات و محصولات شیمیایی روسیه (تعرفه ۱۰۰ درصدی روی آلومینیوم روسیه).
- تحریم‌های انگلیس: (۱) ممنوعیت واردات آهن و فولاد (۲) ممنوعیت صادرات کلیه کالاهای مورد استفاده در جنگ به روسیه (۳) تحریم نخبگان فعال در صنایع کلیدی (هسته‌ای، دفاعی و بانکها).
- تحریم‌های اروپا: (۱) محدودیت صادرات کالاهای با کاربرد دوگانه (۲) اقدامات علیه نهادهای حامی جنگ روسی (۳) تحریم پهپادی.

چین روز جمعه سند ۱۲ ماده‌ای را برای آتش‌بس پیشنهاد نمود که روسیه از آن برای حل‌وفصل مناقشه در اوکراین استقبال کرد. اوکراین با برخی بندها موافقت کرده است و می‌گوید این طرح می‌تواند بخشی از توافق باشد. اروپا گفته است که چین نمی‌تواند نقش بی‌طرف را در آتش‌بس ایفا کند.

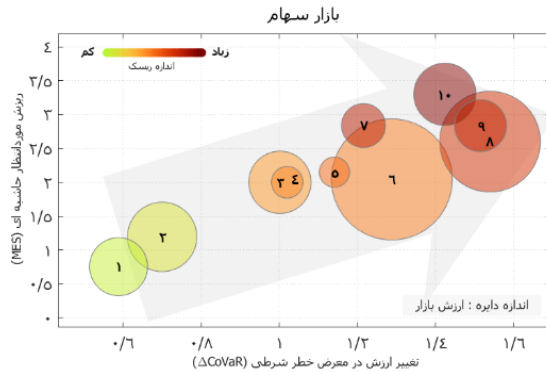
اواخر سال ۲۰۲۲ میلادی به نظر می‌رسید همه چیز طبق برنامه فدرال رزرو پیش می‌رود اما داده‌های جدید که جمعه منتشر شد، نشان داد مسیر پیش‌رو احتمالاً پیچیده‌تر خواهد بود. سرمایه‌گذاران تا حدود زیادی به این اطمینان رسیده‌اند که رکود قطعی است و برخی تحلیلگران نیز معتقدند که «فرود نرم» فقط یک دروغ است! هفته گذشته وزارت بازرگانی آمریکا اعلام کرد تورم هزینه‌های مصرف شخصی (PCE) که فدرال رزرو از آن برای تعیین سیاست‌های پولی خود استفاده می‌کند، در ماه اول میلادی سال جدید به ۵/۴٪ افزایش یافته است که یک جهش غیرمنتظره پس از ۶ ماه ثبات محسوب می‌شود. آخرین جلسه فدرال رزرو نیز حاکی از آنست که اغلب مقامات این بانک موافق سخت‌تر کردن سیاست‌های پولی هستند که این موضوع موجب ایجاد نگرانی بابت افزایش مجدد نرخ بهره شده است. انتظاراتی که به این دلیل شکل گرفت موجب شد پیش‌بینی‌های قبلی (بولتن شماره ۱۳) مبنی بر تقویت ایندکس دلار در باند میانی محقق شود و برای چهارمین هفته متوالی دلار افزایشی شود. در حوزه نفت، کارشناسان معتقدند تقاضای چین برای واردات نفت خام به بالاترین حد در سال ۲۰۲۳ میلادی برسد. در حال حاضر نیز چین و هند پس از اعمال تحریم‌های مختلف علیه روسیه و اعمال سقف قیمت، عملاً به خریداران عمده نفت روسیه تبدیل شدند. از طرفی روسیه نیز در پاسخ به تحریم‌ها، اعلام کرده تولید خود را ۵۰۰ هزار بشکه در روز کاهش می‌دهد. در اوپک پلاس که روسیه یکی از اعضای آن است نیز توافق شده که تولید نفت خام تا هدف ۲ میلیون بشکه در روز کاهش داده شود (هفته گذشته بن سلمان گفته این هدفگذاری تا پایان سال ۲۰۲۳ پابرجا خواهد بود). گلدمن ساکس اخیراً اعلام کرده قیمت نفت احتمالاً تا ۱۰۰ دلار در هر بشکه نیز افزایش یابد اما تحلیلگران بانک جی‌پی مورگان اعلام کرده‌اند که بعید است قیمت نفت خام در سال جاری از مرز ۱۰۰ دلار در هر بشکه فراتر برود. برخی کارشناسان معتقدند که انتشار داده‌های اخیر، نگرانی از افزایش نرخ بهره را افزایش داده و سرمایه‌گذاران در انتظار تصمیم جدید فدرال رزرو هستند که ممکن است کاهش رشد اقتصادی یا به تأخیر انداختن آن را منجر شود (موجب کاهش تقاضای سوخت و انرژی). مسئله افزایش ذخایر نفتی آمریکا (۴۷۹ میلیون بشکه طبق اعلام وزارت اطلاعات انرژی آمریکا) که به بالاترین رقم از خرداد ۱۴۰۰ رسیده، نیز عامل دیگری است که موجب شده قیمت نفت فعلاً نوسانی باشد.

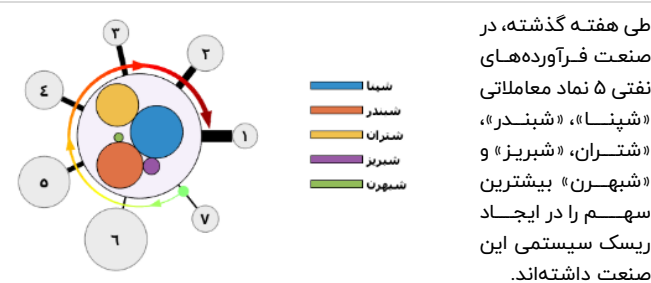
بازار سهام ترکیه پس از زلزله تلخ و دردناک اخیر

زلزله‌ای که ۱۷ بهمن ۱۴۰۱ ترکیه را لرزاند، شوک سنگینی به اقتصاد این کشور وارد کرد. کارشناسان، اقدامات دولت را در مهار پیامدهای منفی زلزله و ایجاد ثبات نسبی در بازار موثر دانسته‌اند. بسته حمایت مالی از زلزله‌زدگان شامل اقداماتی نظیر واریز ۵۳۰ دلار به حساب خانواده‌های آسیب‌دیده، جریمه ۳۵۳ شرکت دلیل افزایش بی‌رویه قیمت کالاهای ضروری، تعیین ستادی برای رصد و کنترل قیمت‌ها در بازار، تعیین فهرست کالاهای ضروری زلزله‌زدگان، کاهش مالیات بر کانتینرها و اقامتگاههای سیار از ۱۸٪ به ۱٪، توقف معاملات سهام برخی شرکتها، توقف کامل معاملات پس از سقوط ۱۶ درصدی در ۳ روز، اعلام مجازات برای مالکانی که اجاره‌ها را پس از زلزله افزایش دهند و ... می‌باشد.

(مطابق تصویر زیر) طی هفته گذشته، صنایع «فلزات اساسی»، «بانکداری»، «فرآورده‌های نفتی» و «خودرو» بیشترین سهم را در ریسک سیستمی بازار سهام داشتند. (طبق راهنما؛ طیف رنگ، میزان سهم از ریسک سیستمی و اندازه دایره، ارزش بازار هر یک را در مقایسه با سایرین نشان می‌دهد. جهت فلش، وضعیت را با ترکیب همزمان دو سنج ریسک گزارش می‌کند)

۱. سرمایه‌گذاری‌ها
۲. کابلهای فوری
۳. شرکت‌های چندرشته‌ای صنعتی
۴. مواد و محصولات دارویی
۵. بیمه و صندوق بازنشستگی
۶. محصولات شیمیایی
۷. خودرو و ساخت قطعات
۸. فلزات اساسی
۹. بانک‌ها و موسسات اعتباری
۱۰. فرآورده‌های نفتی

طی هفته گذشته، در صنعت فرآورده‌های نفتی ۵ نماد معاملاتی «شپنا»، «شبندر»، «شتران»، «شبریز» و «شبه‌رن» بیشترین سهم را در ایجاد ریسک سیستمی این صنعت داشته‌اند.

قیمت گاز طبیعی ۴ هاب ■ میانگین ماهانه بر حسب CENT/m³

سال ۱۴۰۱	آمریکا	کانادا	انگلستان	هلند	میانگین
دی ماه	۱۴/۹	۱۵/۳	۷۴/۶	۸۱/۱	۴۶/۵
بهمن ماه	۹/۹	۱۱/۷	۵۹/۹	۶۳/۳	۳۶/۲
اسفند ماه تا ۱۴۰۱/۱۲/۰۵	۸/۸	۱۰/۳	۵۲/۶	۵۶/۲	۳۱/۹